

**Posudek oponenta ve jmenovacím řízení pro získání vědecko-
pedagogického titulu profesor pro obor římské právo na doc. et doc. JCDr.
PaedDr. Róberta Brtka, CSc.**

Doc. Brtko absolvoval v roce 1992 právnickou fakultu Univerzity Komenského v Bratislavě a poté do roku 1996 studoval na právnické fakultě Lateránské univerzity v Římě, kde v rámci denního studia získal titul JCLic., na které navázal doktorandským denním studiem zakončeným obdržetím titulu JCDr. Toto studium, stejně jako praxe, kterou získal jako vyšší soudní úředník na Tribunálu Římské Roty v Říme mu mimo jiné zprostředkovaly perfektní ovládnutí dvou jazyků (latiny a italštiny) tak nezbytných pro samostatnou vědeckou činnost v oboru právní romanistiky.

V roce 2004 se navrátil na mateřskou právnickou fakultu Univerzity Komenského, a na Katedře právních dějin začal působit jako odborný asistent. V roce 2014 byla katedra přejmenována na Katedru římského práva, kanonického a církevního práva a v témže roce získal hodnost docenta v oboru právních dějin, k němuž v roce 2020 přidal docenturu také z římského práva. Od počátku zde jeho hlavním pedagogickým a zároveň i vědeckým zaměřením je kromě římského práva, také právo kanonické i církevní.

Podstatnou a nedílnou součástí hodnocení každého uchazeče o profesorský titul je kromě jeho pedagogické činnosti (kterou naplnil, jak vyplývá z příložených materiálů, více než dostatečně), také jeho činnost vědecká, a to zejména v mezinárodním rozměru. Také v tomto případě je třeba konstatovat mimořádně vysokou úroveň nominanta. Je totiž autorem dvou cizojazyčných monografií vydaných v zahraničí (Ministro dell' Eucaristia; Prawa kanoniczne, liturgiczne i kościelne dotyczące celebracji Eucharystii) a dvou „domácích“ monografií (Kánonický trest ako výchovný a liečivý prostriedok Cirkvi; Filozofickoprávne východiská prirodzeného práva v klasickom a justiniánskom období rímskeho práva). Je rovněž spoluautorem knihy Prirodzené právo jeho vývoj a prvky v rímskom a v kánonickom práve a dvomi učebnými textmi (Rímske právo súkromné: vecné práva k vlastnej veci, vecné práva k cudzej veci, držba; Základy práva).

Uvádět všechny jeho další drobnější práce z oblasti římského i kanonického práva nebo církevních dějin by bylo nadbytečné, ostatně jsou podrobně zachyceny v podkladových

materiálech. Nicméně je podstatné konstatovat, že z mnoha dalších publikačních výstupů uchazeče vykazujících vysokou odbornou úroveň je třeba jmenovitě uvést alespoň některé z jeho zahraničních příspěvků (v celkovém počtu sedmnácti), jako je „Gaius concept of the law of nations (Ius Gentium) and natural law (Ius Naturale)“, „Actiones in rem i actiones in personam soglasno rimskim klassičeskim i Justinianovskim juristam“, „The impact of Christianity on the development of the concept of the just purchase price in Roman private law“, „Ministro e L'adorazione Eucaristica“ nebo „Apostolisches gericht - Die Römische Rota“; „Spor rímskoprávných škôl týkajúci sa problému pubertas“; „Die Bildung des Magistratsrechts im Römischen Reich und das Prinzipat“; „Notárstvo latinského typu v historickoprávnej a komparatívnej perspektíve“.

V rámci rímského práva doc. Brtko publikoval mnoho príspevků věnovaných rozličným institutům soukromého práva (např. Charakteristika niektorých kontroverzií medzi prokuliánmi a sabiniánmi v rímskom práve; Právne zastúpenie v rímskom procesnom práve - počiatky advokácie; Ochrana subjektívnych práv v rímskom práve; Dôkazy a dokazovanie v rímskom občianskom procese; Animus furandi" ako nový prvok krádeže v poklasickom a justiniánskom rímskom práve; Spravodlivá kúpna cena (iustum pretium) v klasickom rímskom práve; Paralely medzi držbou a manželstvom v klasickom a justiniánskom rímskom práve). Vedle nich se ale často zabýval také obecnými problémy spojenými s tímto právním řádem, o čemž svědčí například následující tituly: Etika a právo v dielach klasických rímskych právnikov; Vonkajšie faktory vývoja poklasického a justiniánskeho rímskeho práva; Klasický koncept prirodzeného práva a jeho poklasické mutácie; Vplyv stoickej filozofie na filozoficko-právne uvažovanie Marca Tullia Ciceróna o prirodzenom práve; Spravodlivosť, platnosť a efektivita právnych noriem v kontexte vzťahu medzi "ius naturale" a "ius positivum"; Koncepcia prirodzeného práva v antickom Ríme.

Z uvedeného, a rovněž z připojených materiálů je zřejmé, že se doc. Brtko zaměřuje především na dva subtilní problémy rímského práva. Jedná se o kontroverze mezi oběma směry právního myšlení, které ve starověkém Římě vznikly, tedy sabiniány a prokuliány. Druhým z nich je pak přímo fascinace tím, co je označováno za tzv. přirozené právo a z toho vyplývající důraz kladený na slušnost a spravedlnost v právních vztazích.

Důležitou skutečností vypovídající o osobnosti uchazeče je rovněž to, zda jsou jeho odborné práce reflektovány odbornou veřejností. Celkem uvádí 220 citací svých odborných textů, z nichž je 93 zahraničních. Vzhledem k tomu, jak obtížně se ve společenských vědách

citace zjišťují a že je spíše dílem náhody takovouto citaci zjistit, lze oprávněně předpokládat, že ve skutečnosti je citací daleko více. I tak se jedná o počet nejen dostatečný, ale spíše úctyhodný.

Při hodnocení osobnosti nominanta nelze vynechat jeho zapojení do mezinárodního vědeckého života. Pravidelně a aktivně se účastní každoročních česko-slovenských konferencí právních romanistů. Především byl však doc. Brtko přizván k účasti na činnosti pravidelně pořádaných mezinárodních konferencí o římském právu „Diritto romano e attualità“, kterých se nejen aktivně účastní jako zvaný přednášející, ale rovněž mu již bylo i svěřeno pořadatelství jednoho z jejích ročníků.

Po prozkoumání předložených materiálů a po celkovém zhodnocení pedagogické, vědeckovýzkumné a publikační činnosti uchazeče jsem dospěl k následujícímu závěru, že doc. Brtko je vyhraněnou vědeckou osobností, uznávanou nejen v tuzemských odborných kruzích, ale známou a respektovanou také v zahraničí. Jednoznačně proto doporučuji, aby Vědecká rada Právnické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě schválila návrh na jmenování doc. et doc. JCDr. PaedDr. Róberta Brtky, CSc. profesorem v oboru římské právo.

V Praze 1. 6. 2020

Prof. JUDr. Michal Skřejpek, DrSc.
katedra právních dějin
Univerzita Karlova, Právnická fakulta